

Dans zat bij ons steeds in de verdrukking t.o.v. muziek en zang in de operahuizen. Aan deze mentaliteit hebben wij b.v. de teloorgang van het Ballet van de XXste Eeuw te danken. Gerard Mortier, directeur van De Munt, moest bezuinigen en realiseerde dit door in de budgetten van het ballet te knippen. Wij hebben momenteel nog drie operahuizen, maar alle zonder ballet. Dat is de evolutie. Gelukkig voor Rosas zijn zij nu als onafhankelijke groep in residentie in de Muntschouwburg. Met van meet af aan betere afspraken i.v.m. subsidiëring had de danskunst zich tegen de druk van de operahuizen kunnen verdedigen en zich sneller onafhankelijk kunnen profileren. Wij hebben nu in Vlaanderen één groot balletgezelschap en enkele kleinere gesubsidieerde groepen en wat projecten. In Nederland heeft men alles: het kleine en het grote. Dit dank zij een verstandiger maar een in grote mate door buitenlanders geleid beleid.

### Vlaanderen-Brussel

Nederland is één, spreekt één taal. In België liggen de zaken anders. Dansend Vlaanderen kreeg pas een culturele stem met de eerste minister voor Nederlandse Cultuur Frans Van Mechelen (1968-1972). Voordien konden wij als Vlamingen in Brussel weinig gedaan krijgen. De dans- en de operawereld in de hoofdstad werden vnl. beheerst door Fransen of uitgeweken Russen. Ook Béjart werd als Fransman gedropt in Brussel; maar na enige tijd ging hij rondkijken in het land en werd de Vlaamse danswereld voor hem een volwaardige partner. Zoals Eva van Schaik zegt, bestond er inderdaad zoiets als een duel Béjart-Brabants, maar Béjart wist zijn tegenstanders sterk en waardeerde dat. In Brussel kreeg ik de bijnaam 'l'Indépendante'. Daar was ik trots op.

Toch blijft het een feit dat wij in vergelijking met Nederland veel meer om het verwerven van middelen hebben moeten vechten. Wij kregen maar weinig geloof en steun vanwege onze eigen administratie. Het feit dat Vlaanderen hoofdzakelijk katholiek is, heeft hier de bevrijding van het lichaam beslist bemoeilijkt; en dans is inderdaad ook een product van politieke constellaties en doordrongen van een algemeen gedachtegoed.

### Eerst een school

Er ontwikkelde zich een dansavant-garde in Vlaanderen, vooral in Antwerpen tussen 1930 en 1940, maar die kreeg geen enkele kans. De enige balletactiviteit die gedoogd werd was het dansen van die divertimenti binnen de operastructuren. Ik blijf er daarom bij dat de oprichting van de Balletschool van de Koninklijke Vlaamse Opera (1951) op dat moment de meest juiste beslissing was: wij hebben geïnvesteerd in Vlaams talent en van meet af aan voor langere tijd belangrijke buitenlandse leraars aangeworven. Het was dan ook een tragedie dat de eerste afgestudeerden allemaal in het buitenland engagementen aangingen en dus anderen de vruchten plukten van ons werk.

Vandaag vind je afgestudeerden van het Stedelijk Instituut voor Ballet in elk internationaal gezelschap en het palmares van gewonnen wedstrijden dat de school kan voorleggen is indrukwekkend. Zonder deze school zou een grote formatie als het Ballet van Vlaanderen vandaag niet bestaan. Die beslissing van 1951 was consequent en vooruitziend.

Hoe artistiek tegenstrijdig Béjart en ikzelf ook waren, onze beider scholen hebben vruchten afgeworpen.

### Klassiek-modern

De 'knieval voor het klassieke ballet' had ik reeds in 1941 gemaakt in onze privéstructuur, de Brabantsschool. Veel later heeft het Ballet van Vlaanderen klassiek werk gedanst van b.v. Bournonville, Ashton en Balanchine: daar kwam heel wat meer techniek bij kijken dan bij de zgn. 'grote klassiekers' (zoals *Het Zwanenmeer*, *De Notenkraker* of *Giselle*). Waarom hebben wij die niet gedanst? Omdat we niet over een eigen theater beschikten en ook technisch niet de middelen hadden om

dergelijke producties in reisvoorstellingen de optimale voorwaarden te geven. In het Stedelijk Instituut voor Ballet heeft mijn zuster Jos Brabants er als directrice het traditioneel-klassieke werk opgezet met de leerlingen, met de hulp van o.a. de Engelse danspedagoge en choreografe Joy Newton.

In het Koninklijk Ballet van Vlaanderen de ene grote klassieker na de andere programmeren vind ik helemaal niet visionair. Ik heb het mij daar als directeur niet gemakkelijk gemaakt door ook moderner werk op het programma te zetten.

Ik wil de toekomst blijven verdedigen mét het volle respect voor het verleden. Daarom zijn uitgaven als *Dans in Vlaanderen* belangrijk; al was het maar als eresaluut aan al wie danst in België.

#### Personalia van de lezersbrieven:

**Jeanne Brabants**, choreografe, oprichtster van het Stedelijk Instituut voor Ballet te Antwerpen en eerste directeur van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen.  
**Christoph De Boeck** bereidt een doctoraal scriptie voor over politiek theater aan de UI Antwerpen.

**An-Marie Lambrechts**, dramaturge van de voorbije edities van Kunsten-FESTIVALdesArts, was samen met Marianne Van Kerkhoven en Katie Verstockt redacteur van het boek *Dans in Vlaanderen*. Vanaf 1 maart neemt ze samen met Carolien Derwael de artistieke leiding van Stuc (Leuven) op zich.



## HET GEVOLG

speelt

\* **De muzikant en het meisje**  
(naar het gelijknamig boek van Rita Tornqvist)

**Regie:** Arlette van Overvelt

**Spel:** Ellen Dierckx, Anja Van Riet en Rob Van Gestel

**Muziek:** Piet Slangen

**Kostuums:** Valentina Kempynck

**Licht:** Wim Tropato

Voor iedereen vanaf 6 jaar

### Voorstellingen

première op zaterdag 1 en zondag 2 maart  
in de warande, Turnhout

vanaf 3 maart tot en met 31 mei in o.a. Turnhout, Berchem, Hasselt, Tongeren, Brugge, Utrecht (NL), Amsterdam (NL), Wilrijk, Leuven, Aalst, Gent, Brasschaat, Dilbeek en Den Bosch (NL)

**Info:** Het Gevolg,  
tel: 014/42.63.27 - fax: 014/42.82.36